

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 maja 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ponownie ustalił wartość kapitału początkowego J. H. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1979 r. do 31.12.1988 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 99,15%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1210,51 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 99,15% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($99,15\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 1210,51\ \text{zł}$).

Przyjęto łącznie 30 lat, 10 miesięcy, 19 dni, tj. 370 miesięcy okresów składkowych oraz 5 dni, tj. o miesięcy okresów nieskładkowych.

Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 90,92%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 157 078,13 zł.

Przy ustaleniu wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów od 17.03.1991 r. do 17.03.1991 r. oraz od 30.04.1991 r. do 30.04.1991 r., gdyż w tych okresach skarżący przebywał na urlopie bezpłatnym.

/decyzja - k. 42 – k. 43 - akta kapitałowe ZUS/

Decyzją z dnia 3 czerwca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) przeliczył J. H. emeryturę od 1 marca 2019 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura została obliczona jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ponownym ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 514625,84 zł;
- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 95924,32 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 211,40 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2888,13 zł.

Zwaloryzowana wysokość świadczenia od 1 marca 2019 roku wynosi 3084,97 zł.

/decyzja - k. 31 – k. 32 odwrót - w aktach ZUS/

Odwołanie od powyższych decyzji w dniu 2 lipca 2019 roku złożył J. H. wnosząc o ich zmianę i przeliczenie wysokości emerytury oraz kapitału wskazując, iż z uwagi na nierzetelność i błąd pracownika organu rentowego, nie złożył

odwołania od decyzji ZUS z dnia 29 września 2017 roku, co spowodowało, że złożone wtedy przez niego karty płacowe uzyskane z Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej w M. nie zostały uwzględnione. To stanowisko zostało podtrzymane przez skarżącego w piśmie procesowym z dnia 07.10.2019 r.

/odwołanie – k. 3 – k. 6, odwołanie k. 3 – k. 6 połączonych akt VIII U 3136/19, pismo – k. 13/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż w wyniku zwiększenia kapitału początkowego wnioskodawcy, co nastąpiło mocą decyzji z dnia 28 maja 2019 roku, ZUS na nowo przeliczył wysokość emerytury należnej wnioskodawcy od 1 marca 2016 roku, tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym skarżący złożył wniosek o przeliczenie. Organ rentowy ponadto wskazał, że decyzją z dnia 29 września 2019 roku o odmowie ponownego ustalenia wysokości emerytury J. H. został poinformowany, że przedłożona przez niego dokumentacja kadrowo – płacowa nie zawiera informacji, których lat dotyczą dane wynagrodzenia. To stanowisko organ rentowy podtrzymał w piśmie procesowym z dnia 23.10.2019 r.

/odpowiedź na odwołanie – k. 7 – k. 7 odwrót, odpowiedź na odwołanie – k. 7 – k. 7 odwrót połączonych akt VIII U 3136/19, pismo – k. 25/

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2020 roku Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę VIII U 3136/19 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VIII U 3135/19.

/postanowienie – k. 29 akt VIII U 3136/19/

Na rozprawie w dniu 18 lutego 2020 roku – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w przedmiotowej sprawie – ubezpieczony podtrzymał odwołania i wniósł o przeliczenie kapitału początkowego oraz emerytury od sierpnia 2017 roku. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań i oświadczył, że pismo wnioskodawcy z dnia 12 października 2017 roku, w którym wniósł o ponowne rozpatrzenie wniosku i zarzuty w stosunku do decyzji z dnia 29 września 2017 roku nie zostało przekazane do Sądu jako odwołanie od tej decyzji, gdyż wnioskodawca nie zatytułował, że jest to odwołanie.

/e-protokół z 18.02.2020 r.: 00:01:22-00:07:08 oraz 00:12:43 – płyta CD – k. 30/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. H. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto wniosek o emeryturę – k. 1 – k. 4 odwrót – akta ZUS/

W dniu 10 listopada 2015 roku nabył uprawnienia do emerytury.

/decyzja – k. 19 – k. 20 odwrót – akta ZUS/

W dniu 30 sierpnia 2017 roku skarżący złożył w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego, przedkładając jednocześnie kopie kart wynagrodzeń i kopie kart zasiłkowych dotyczące zatrudnienia w (...) S.A. w S., które zostały dostarczone mu przez Archiwum Państwowe w W. – Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej w M..

/wniosek – k. 29 – k. 31 – akta ZUS/

Decyzją z dnia 29 września 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonemu ponownego ustalenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że przedłożona przez wnioskodawcę dokumentacja osobowo-płacowa nie zawiera niezbędnej informacji, tj. których lat dotyczą dane wynagrodzenia, w związku z czym brak jest możliwości ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego, a tym samym przeliczenia wysokości emerytury.

/decyzja – k. 26 – akta ZUS/

Decyzją z dnia 9 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że przedłożone dokumenty listy płac nie zawierają informacji, których lat dotyczą wynagrodzenia.

/decyzja – k. 32 – akta ZUS/

Pismem z dnia 12 października 2017 roku (data wpływu do ZUS: 13.10.2017 r.) J. H. wniósł o ponowne rozpatrzenie wniosku z dnia 30.08.2017 roku i wydanie nowej decyzji uwzględniająca przedłożone ułożone chronologicznie kopie kart wynagrodzeń i kopie kart zasiłkowych dotyczące zatrudnienia w (...) S.A. w S..

/pismo – k. 27 – k. 29 – akta ZUS/

W odpowiedzi na powyższe organ rentowy pismem z dnia 10 listopada 2017 roku poinformował wnioskodawcę, że decyzja z dnia 29 września 2017 roku została wydana prawidłowo i jest ostateczna. Ponadto wskazał, że dostarczone dokumenty nie zawierają żadnych informacji wskazujących rok wypłaty, a przyjęcie wynagrodzeń z założeniem ułożenia chronologicznego jest niedopuszczalne.

/pismo – k. 30 – akta ZUS/

W dniu 29 marca 2019 roku ubezpieczony złożył w ZUS wniosek o wznowienie rozpatrzenia wniosku z 30.08.2017 roku. Skarżący podniósł w uzasadnieniu, że organ rentowy popełnił błąd przy wydawaniu decyzji z 29.09.2017 r. oraz 09.10.2017 r. wskazując jednocześnie sposób zapisów wynagrodzenia z lat zawarty w dokumentacji przedłożonej przez niego w 2017 roku.

/wniosek – k. 34 – akta ZUS/

W konsekwencji powyższego wydano zaskarżone decyzje.

/decyzje - k. 42 – k. 43 oraz k. 31 – k. 32 odwrót – akta ZUS/

Powyższy stan faktyczny jest w całości bezsporny pomiędzy stronami, został sporządzony na podstawie załączonych dokumentów do akt sprawy, a także do akt organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania zasługiwały na uwzględnienie.

W myśl art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Zgodnie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się

kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

W myśl art. 15 ust. 1 podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 (...).

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy wnioskodawca domagał się przeliczenia kapitału początkowego i ponownego ustalenia wysokości emerytury od sierpnia 2017 roku przy uwzględnieniu wynagrodzenia za okres zatrudnienia w (...) S.A. w S.. Organ rentowy przy wyliczeniu świadczenia uwzględnił dokumentację płacową przedstawioną przez ubezpieczonego i zaskarżonymi decyzjami, najpierw ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego, a następnie przeliczył świadczenie emerytalne wnioskodawcy, jednakże uczynił to od dnia 1 marca 2019 roku, tj. od daty złożenia ponownego wniosku w tej sprawie, a nie jak domaga się tego skarżący od sierpnia 2017 roku, tj. od daty złożenia pierwotnego wniosku.

Jeśli żądanie ubezpieczonego wadliwie zostanie ocenione przez organ rentowy to sąd zobowiązany jest rozważyć wszelkie podstawy prawne mogące mieć zastosowanie w stanie faktycznym sprawy, wadliwość oceny żądania przez

organ rentowy nie może uniemożliwić ubezpieczonemu dochodzenia swych racji przed sądem (tak: wyrok SN z 28.06.2016 r. I UZ 11/16. LEX nr 2093748).

Należy wskazać, że zgodnie z art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998 o emeryturach i rentach z FUS w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie mamy do czynienia ewidentnie z błędem organu rentowego. Dokonując analizy decyzji, od których ubezpieczony złożył odwołania, Sąd rozpoczął rozważania od tego, kiedy może nastąpić ponowne ustalenie prawa do świadczeń. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 13 czerwca 2018 r. (wyrok SA w Białymstoku z dnia 13 czerwca 2018 roku, sygn. akt III AUa 331/18, Legalis nr 1824206) ma to miejsce w trzech grupach przypadków:

- 1) w sytuacji zmiany okoliczności (dotyczących przesłanek nabycia prawa) po rozpatrzeniu poprzedniego wniosku (art. 107, 107 a, 108 i 110 i 110 a 112 i 113 ustawy emerytalnej);
- 2) w przypadku zmiany stanu wiedzy organu rentowego, która wystąpiła po rozpatrzeniu poprzedniego wniosku (art. 114 ustawy emerytalnej);
- 3) w związku ze złożeniem wniosku o zmianę wariantu obliczenia świadczenia (art. 111 ustawy emerytalnej).

Dopiero w przypadku stwierdzenia możliwości ponownego ustalenia prawa do świadczeń, pojawia się możliwość zastosowania art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną. W rozważanym przypadku taka możliwość ponownego ustalenia wysokości świadczenia pojawiła się w sierpniu 2017 r., kiedy wnioskodawca przedłożył w organie rentowym kopie kart wynagrodzeń i kopie kart zasiłkowych dotyczące zatrudnienia w (...) S.A. w S., uzyskane przez niego z Archiwum Państwowego w W. – Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej w M.. Wskazany art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej przewiduje bowiem, że w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Wyjątkiem od ogólnej zasady dotyczącej terminu początkowego wypłaty czy przeliczenia świadczenia jest przewidziana w art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej sytuacja, w której ponowne ustalenie prawa do świadczeń nastąpiło na skutek błędu organu rentowego lub odwoławczego. Niewątpliwie, co wynika z literalnego brzmienia powołanego przepisu, ustawodawca przewidział sytuację, w której organ rentowy może być zobowiązany do wypłaty świadczenia za okres wcześniejszy, ale nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające miesiąc złożenia wniosku, jednakże musi być spełniony warunek, by odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego. Określenie "błąd organu rentowego", które dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy jest kluczowe, obejmuje sytuacje, w których organ rentowy miał podstawy do przyznania świadczenia, lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił (wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2011 r. I UK 94/11, Legalis nr 457268). Za takie przyczyny można uznać wszelkie zaniechania tego organu, każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniechania, pomyłki, celowego działania organu rentowego, czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów, w tym także naruszenia prawa wskutek niewłaściwej wykładni obowiązujących przepisów. Błąd organu rentowego rozumiany jest zatem szeroko (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 28 października 2008 r., III AUa 40/08, Legalis nr 210186).

W rozpatrywanej sprawie, co nie budzi wątpliwości, organ rentowy nie przyjrzał się w sposób należyty dokumentacji, którą wnioskodawca w dniu 30 sierpnia 2017 roku złożył wraz z wnioskiem o ponowne ustalenie kapitału początkowego. Uzasadnienie ZUS zawarte w decyzjach z dnia 29.09.2017 r. oraz 09.10.2017 roku o tym, że przedłożone dokumenty listy płac nie zawierają informacji, których lat dotyczą wynagrodzenia, w konsekwencji której nie ma możliwości ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury jest nielogiczne. Taka dokumentacja, którą złożył wnioskodawca, nie jest żadną szczególną i skomplikowaną w ocenie dokumentacją. Wielokrotnie pojawia się w aktach rentowych różnych spraw toczących się przed Sądem i nie powinna w związku z tym być zaskoczeniem dla ZUS. Zgłębienie przez organ rentowy, za który rok jest złożona dana karta wynagrodzeń nie mogło stanowić dla niego problemu. Powyższe wynika również z dalszego postępowania ZUS, który ostatecznie w oparciu o tę samą dokumentację dokonał przeliczenia spornymi decyzjami. Pismo wnioskodawcy wskazujące i zaznaczające na kartach wynagrodzeń, których lat dotyczą nie może zostać uznane za nową okoliczność, gdyż przy dokonaniu należytej analizy spornych kart pracownik organu rentowego winien sam zauważyć wskazaną prawidłowość. Nie stanowiło to również żadnego problemu dla Sądu zwłaszcza, że pierwszy rok zatrudnienia zaczyna się od kwietnia, a kolejne mają wpisane następujące po sobie daty kwot przeszerewowania. Wnioskodawca w swoim piśmie z 29 marca 2019 r. niczego innego nie złożył, a jedynie zaznaczył markerem na kopii wskazanych kart z czego wynika których lat one dotyczą. Powyższe nie jest niemożliwym do odczytania dla przeciętnej osoby, a tym bardziej dla pracownika ZUS, który z tego rodzaju listami miał do czynienia niejednokrotnie.

Zdaniem Sądu, jeżeli nawet organ rentowy nie był w stanie odczytać przedłożonej mu dokumentacji (co w przypadku profesjonalnego pełnomocnika nie jest możliwym), to powinien, w ramach postępowania administracyjnego, przed wydaniem decyzji wezwać wnioskodawcę celem wytłumaczenia, a nie wydawać decyzję odmowną. Jest to bezdyskusyjne naruszenie obowiązków przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Nadto organ rentowy, pomimo złożenia w tamtym okresie przez skarżącego pisma kwestionującego wydane decyzje, nie przekazał go jako odwołanie do sądu, a jedynie pozostawił w swoich aktach. Usprawiedliwieniem nie może być fakt, że skarżący nieprawidłowo zatytułował pismo wniesione do ZUS. Jeżeli skarżący złożył pismo, w którym kwestionuje wydaną decyzję organu rentowego, to zasadą w postępowaniu w zakresie ubezpieczeń społecznych jest to, że nie musi on mieć świadomości, iż w centralnej części pisma (na środku) powinien napisać słowo „odwołanie”. Wszystko to, co zostało zawarte przez ubezpieczonego w piśmie z dnia 12 października 2017 roku, ma charakter odwołania i tak też powinno być przez ZUS potraktowane - bez konieczności napisania w piśmie jego konkretnego tytułu. Wystarczającym było, że wnioskodawca napisał w powołanym wyżej piśmie, że nie zgadza się z decyzją organu rentowego i tym samym powinno ono zostać już wtedy niezwłocznie przekazane do Sądu jako odwołanie od decyzji, czego organ rentowy nie uczynił.

Mając na względzie powyższe, zdaniem Sądu Okręgowego, można mówić o błędzie organu rentowego, o którym mowa w art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Gdyby organ rentowy wypełnił ciężący na nim obowiązek rzetelnego zapoznania się z przedłożoną dokumentacją, wówczas ubezpieczony nie otrzymałby decyzji odmownych, a uwzględniające jego wniosek, gdyż jeśli na podstawie tych samych dokumentów organ rentowy wydał decyzje z dnia 28 maja 2019 roku i 3 czerwca 2019 roku, to tym bardziej takie same decyzje mógł wydać już w 2017 roku. Takie postępowanie ZUS musi zostać zakwalifikowane w ustalonym stanie faktycznym jako błąd organu w rozumieniu art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej. Sąd zwraca dodatkowo uwagę, że obowiązek pracowników organu rentowego nie może ograniczać się jedynie do przekazania wnioskodawcy formularza do wypełnienia, przyjęcia dokumentów i wydania na tej podstawie decyzji. Postępowanie administracyjne powinno być prowadzone w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej (art. 8 k.p.a.).

W niniejszej sprawie organ rentowy znacząco naruszył zarówno zasady postępowania, jak i zaufanie obywatela do władzy publicznej. Nie tylko bowiem w oparciu o tę samą dokumentację w 2017 roku wydał decyzje odmowne, a obecnie decyzje uwzględniające wniosek o przeliczenie, to nie wezwał w toku postępowania administracyjnego skarżącego do złożenia wyjaśnień (skoro pracownik organu nie był w stanie zrozumieć złożonej dokumentacji) do czego był zobowiązany, a na koniec nie przekazał odwołania wnioskodawcy od decyzji z 2017 roku do rozpoznania go przez Sąd, tylko odwołanie pozostawił w aktach informując skarżącego, że decyzja z 29 września 2017 jest prawidłowa i ostateczna.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje i orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem i aktami rentowymi, doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z pouczeniem, iż ma on prawo wniesienia apelacji od tego wyroku do Sądu Apelacyjnego w Łodzi za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.

P.B.